

ที่ ขร ๐๐๑๙ (อกส.จ.)/๗๖๖๓

ศาลากลางจังหวัดเชียงราย
ถนนแม่ฟ้าหลวง ขร ๕๗๑๐๐

๒๖ เมษายน ๒๕๖๖

เรื่อง เผยแพร่ประชาสัมพันธ์กฎหมายนำรู้ กรมการพัฒนาชุมชน

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. บทความกฎหมายนำรู้ เรื่อง “หลักฐานการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ จำนวน ๑ ชุด
ฟ้องร้องบังคับคดีได้หรือไม่”
๒. บทความกฎหมายนำรู้ เรื่อง “ลงลายมือชื่อผู้อื่น แม้เจ้าของลายมือชื่อ จะยินยอมก็เป็นการปลอมเอกสาร” จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกรมการพัฒนาชุมชน โดยสำนักงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีได้ดำเนินการจัดทำ และเรียบเรียงความรู้เกี่ยวกับข้อกฎหมาย คำพิพากษา ข้อสังเกต ข้อควรระมัดระวังเกี่ยวกับการทำนิติกรรม ในการปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ เพื่อให้เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนและทุกภาคส่วนได้ศึกษาเป็นความรู้และถือเป็น ข้อปฏิบัติ จึงได้แจ้งบทความกฎหมายนำรู้ เรื่อง “หลักฐานการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ฟ้องร้องบังคับคดี ได้หรือไม่ และ เรื่อง “ลงลายมือชื่อผู้อื่น แม้เจ้าของลายมือชื่อจะยินยอม ก็เป็นการปลอมเอกสาร” โดยสามารถดาวน์โหลดบทความได้ที่เว็บไซต์ www.womenfund.in.th หัวข้อ “สื่อเผยแพร่” และเพื่อให้เกิด ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

ในการนี้ จังหวัดเชียงราย จึงขอให้อำเภอแจ้งสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอในฐานะสำนักงาน เลขาธิการคณะอนุกรรมการกลั่นกรองและติดตามการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอำเภอ ประชาสัมพันธ์บทความกฎหมายนำรู้ เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ และถือปฏิบัติต่อไป รายละเอียดปรากฏตาม สิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

๑๘

(นายวิทยา ชุมภูคำ)

พัฒนาการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน

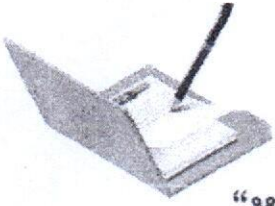
ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงราย

สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด

กลุ่มงานประสานและสนับสนุนฯ

โทร ๐-๕๓๑๗-๗๓๕๐

“หลักฐานการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ฟ้องร้องบังคับคดีได้หรือไม่”

การทำสัญญากู้ยืมตามกฎหมายกำหนดให้ต้องทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อผู้กู้ยืมจึงจะฟ้องร้องบังคับคดีได้หากจำนวนเงินที่กู้ยืมกันนั้นเกินสองพันบาท แต่ในปัจจุบันการติดต่อสื่อสารมีการใช้ช่องทางต่าง ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกและทำให้การติดต่อระหว่างกันทำได้ง่ายขึ้นในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ แล้วการลงลายมือชื่อทางอิเล็กทรอนิกส์นั้นมีผลทางกฎหมายเทียบเท่ากับลายเซ็นลงบนกระดาษที่เราจะสามารถนำมาฟ้องบังคับคดีได้จริงหรือไม่

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๐๘๙/๒๕๕๖ “การที่จำเลยนำบัตรกดเงินสดวิกแคชไปถอนเงินสดและใส่รหัสส่วนตัว เปรียบได้กับการลงลายมือชื่อตนเอง การทำรายการเบิกถอนเงินสดตามที่จำเลยประสงค์และกดเงินยืนยันทำรายการพร้อมรับเงินสดและสลีปไปแล้ว การกระทำความผิดกล่าวถือเป็นหลักฐานการกู้ยืมเงินจากโจทก์ตาม พ.ร.บ. ว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๗, ๘ และ ๙ จำเลยรับว่าเป็นหนี้โจทก์ขอยกยเวลาชำระหนี้ โดยจำเลยลงลายมือชื่อมาแสดง จึงรับฟังเป็นพยานหลักฐานแห่งการกู้ยืมอีกอย่างหนึ่ง โจทก์จึงมีอำนาจในการฟ้องคดีได้”

กรณีดังกล่าวถือเป็นธุรกรรมในทางแพ่งและพาณิชย์ที่ดำเนินการโดยใช้ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ลักษณะหนึ่งตามพระราชบัญญัติธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๔ มีผลใช้บังคับตามมาตรา ๗ ซึ่งบัญญัติว่า ห้ามมิให้ปฏิเสธความมีผลผูกพันและการบังคับใช้ทางกฎหมายของข้อความใดเพียงเพราะเหตุที่ข้อความนั้นอยู่ในรูปของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ประกอบกับมาตรา ๘ วรรคหนึ่งบัญญัติว่า ภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งมาตรา ๙ ในกรณีที่กฎหมายกำหนดให้การทำเป็นหนังสือมีหลักฐานเป็นหนังสือหรือมีเอกสารมาแสดง ถ้าได้มีการจัดทำข้อความขึ้นเป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถเข้าถึงและนำกลับมาใช้ได้โดยความหมายไม่เปลี่ยนแปลง ให้ถือว่าข้อความนั้นได้ทำเป็นหนังสือมีหลักฐานเป็นหนังสือ หรือมีเอกสารมาแสดงแล้ว และมาตรา ๙ บัญญัติว่า ในกรณีที่บุคคลพึงลงลายมือชื่อในหนังสือ ให้ถือว่าข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้นมีการลงลายมือชื่อแล้ว ถ้า (๑) ใช้วิธีการที่สามารถระบุตัวเจ้าของลายมือชื่อ และสามารถแสดงได้ว่าเจ้าของลายมือชื่อรับรองข้อความในข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้นว่าเป็นของตน... เมื่อโจทก์มีมาแสดงประกอบใบคู่มือการใช้บริการ อันเป็นหลักฐานที่รับฟังได้ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๕๔

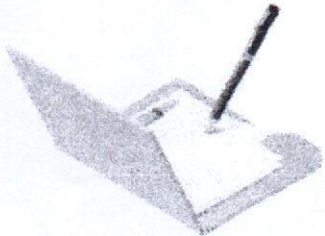
ซึ่งสรุปได้ว่ากรณีการที่จำเลยนำบัตรกดเงินสดไปถอนเงินสดและใส่รหัสส่วนตัวเสมือนลงลายมือชื่อตนเอง ทำรายการถอนเงินสดตามที่จำเลยประสงค์และกดยืนยันทำรายการพร้อมรับเงินสดและสลีปการกระทำความผิดกล่าว จึงถือเป็นหลักฐานการกู้ยืมเงินจากโจทก์ที่อาจนำมาฟ้องร้องบังคับคดีกันได้แล้วพบกันใหม่ฉบับหน้าค่ะ

นางสาวปณยาพร สงพรหม นิตกร

เรียบเรียง

นายธีระพล คู่คิด ผู้อำนวยการกลุ่มกฎหมาย

ตรวจทาน

“ลงลายมือชื่อผู้อื่น แม้เจ้าของลายมือชื่อจะยินยอม ก็เป็นการปลอมเอกสาร”

การลงชื่อบุคคลอื่นลงในเอกสารนั้น ไม่มีกฎหมายให้สิทธิบุคคลใด ๆ กระทำการแทนกันได้ โดยหากมีการมอบหมายให้กระทำการแทนนั้น บุคคลก็จะต้องทำการมอบอำนาจต่อไป หากการที่มอบหมายให้กระทำนั้น ต้องทำเป็นหนังสือ การมอบอำนาจก็ต้องทำเป็นหนังสือด้วย เช่น มอบอำนาจให้ไปโอนที่ดิน หรือมอบอำนาจให้ทำสัญญาแทน ซึ่งในการมอบอำนาจนี้ ผู้รับมอบอำนาจก็ต้องลงชื่อในฐานะผู้รับมอบอำนาจเอง ไม่ใช่ลงลายมือชื่อผู้อื่น หากปรากฏในภายหลังว่ามีการลงลายมือชื่อผู้อื่น ก็ย่อมเป็นการปลอมเอกสาร ไม่ว่าผู้มอบอำนาจจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม ดังที่ศาลฎีกาได้มีคำพิพากษาไว้ดังนี้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๐๖๗/๒๕๖๕ ลายมือชื่อไม่มีกฎหมายให้อำนาจลงลายมือชื่อแทนกันได้ จำเลยลงลายมือชื่อปลอมในเอกสารสิทธิใบรับเงินกู้เพื่อให้ผู้พบเห็นหลงเชื่อว่าเป็นเอกสารที่แท้จริง แม้จะเป็นเพียงลายมือชื่อเขียนก็ถือเป็นการลงลายมือชื่อตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔ และบทนิยามตามประมวลกฎหมายอาญา การกระทำของจำเลยเป็นความผิดฐานปลอมเอกสารสิทธิตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๖๕

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๖๐/๒๕๖๓ จำเลยทั้งสองเพียงแต่ปลอมลายมือชื่อของผู้เสียหายที่หนึ่งลงในสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนที่แท้จริงของผู้เสียหายที่ ๑ โดยไม่มีการเติมหรือตัดทอนข้อความหรือแก้ไขในสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนให้แตกต่างไปจากสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนยังคงเป็นเอกสารที่แท้จริง การปลอมลายมือชื่อผู้เสียหายที่หนึ่งลงในสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนเป็นเพียงการปลอมเอกสารตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๖๔ วรรคแรก (เดิม) เมื่อจำเลยทั้งสองใช้สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของผู้เสียหายที่ ๑ จึงไม่มีความผิดฐานใช้เอกสารราชการปลอม คงมีความผิดฐานใช้เอกสารปลอมตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๖๔ วรรคแรก ประกอบมาตรา ๒๖๔ วรรคแรก (เดิม) ซึ่งจำเลยทั้งสองเป็นผู้ร่วมกันปลอมและใช้เอกสารปลอมต้องลงโทษฐานร่วมกันใช้เอกสารปลอมแต่กระทางเดียวตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๖๔ วรรคสอง

แล้วสำนักงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจะนำความรู้ดี ๆ ที่มีประโยชน์มานำเสนอแล้วพบกันใหม่ฉบับหน้าค่ะ

นางสาวกณิตญา พุ่มโพธิ์รัง นิติกร

เรียบเรียง

นายธีระพล คู่คิด ผู้อำนวยการกลุ่มกฎหมาย

ตรวจทาน